

NY KOMMUNEDDELPLAN HELSE, OMSORG OG VELFERD 2023-2030

Innbyggermøter i Sulitjelma/Fauske/Valnesfjord

AGENDA

- Velkommen
- Om kommunedelplanen
- Utfordringer/behov, ønsker og forslag sett fra nærmiljøutvalget
- **TEMA1: Aldersvennlig samfunn**
- Pause
- **TEMA2: Forebygging, frivillighet, aktivitet og fellesskap**
- Ordet fritt om planens temaområder. Hva er viktig for deg/dere?
- Avslutning

OM KOMMUNEDDELPLANEN

Unni Edvardsen, Helse og omsorg, Fauske kommune

BAKGRUNN PLAN

- Eksisterende kommunedelplan for HO ble laget i 2017, gjeldende fra 2018.
- Skal revideres/rulleres i 2022 iht. kommunal planstrategi
- Ny kommuneplan samfunnsdel vedtatt april 2022

- Nye sentrale føringer, framskrivninger, utfordringer og behov.
- Planprogram fastsatt av kommunestyret 23.02.23

BAKGRUNN: UTFORDRINGER

ØKT BEHOV FOR KOMMUNALE HO-TJENESTER:

- Antall og andelen eldre i befolkningen vil øke i årene fram mot 2030/2040.
- Tidlig utskrivning fra sykehus
- Flere lever lenger med sykdom som krever oppfølging
- Folkehelseutfordringer

Færre i yrkesaktiv alder > **Knapphet på helsepersonell**

I sum: et stort press på tjenestene og en trussel mot sosial og økonomisk bærekraft.

HVORDAN SIKRE BÆREKRAFT I TJENESTENE?

- Tenke helhetlig, også andre sektorer må med. Lage et aldersvennlig samfunn.
- Boliger/bofellesskap tilrettelagt for ulike behov, tjenester, teknologi og m utemiljø
- Forebygging og hverdagsmestring
- Flere frivillige og bedre samordning
- Utnytte teknologi
- Kompetanseutvikling, gode fagmiljø og god personalpolitikk

FRA «LEVE HELE LIVET-» TIL «BO TRYGT HJEMME-REFORMEN»

Leve Hele Livet

- Aldersvennlig samfunn
- Aktivitet og fellesskap
- Mat og måltider
- Helsehjelp
- Sammenheng i tjenestene

Bo trygt hjemme

- Kompetente og myndiggjorte medarbeidere
- Levende lokalsamfunn
- Boligtilpasning og planlegging
<https://www.planleggelitt.no>
- Trygghet for tjenester og støtte til pårørende

TEMATISKE INNSATSOMRÅDER

1. Aldersvennlig samfunn
2. Helhetlige boligløsninger
3. Frivillighet, aktivitet og fellesskap
4. Helsehjelp, forebygging og hverdagsmestring – sammenheng i tjenestene
5. Velferdsteknologi og omstilling
6. Kvalitet og kompetanse

Demensomsorg er med på alle områdene

AVGRENSNINGER – FØLGENDE ER IKKE MED

- Barnevern, helsestasjons- og skolehelsetjenesten er organisert i oppvekst.
- Helse og omsorg skal være en god samarbeidspartner.

ALDERSVENNLIG SAMFUNNS- OG BOLIGUTVIKLING

Anne-Berit Rafoss, Senter for et aldersvennlig Norge

SE EGEN FIL

ALDERSVENNLIG SAMFUNN: UNIVERSELL UTFORMING I FAUSKE KOMMUNE

Per Håkon Hanssen og Ørjan Bendiksen,
Fauske kommune

KARTLEGGING UTEOMRÅDER, TEKNISKE TJENESTER OG EIENDOM

LUND: STI FRA BADESTRANDA PÅ LUND TIL STRANDA/BOWLINGHALLEN

Lund, benker og grill på bade plass

Lund, vannkran, dårlig tilkomst

Lund-stranda, benk langs sti i skogen

KARTLEGGING UNIVERSELL UTFORMING BYGG

INNGANGSPARTI FAUSKE KINO

- Oppkant fra brosteinerer til steinheller ved inngangsdør ca 5 cm.

INNGANGSPARTI FAUSKE KINO

- Beskjed på lapp i vinduet til rullestolbrukere og bevegelseshemmede.
- Nødutgangen på baksiden av bygget kan brukes som inngang.

NØDUTGANGER

NØDUTGANG FAUSKE KINO

- Høy oppkant fra ytterdør nødutgang.

TRAPP FRA INNGANGSPARTI KINO

FAUSKE KINO

- Mangler håndlist langs veggen.
- Mangler taktil (oppmerking langs gulv for svaksynte).

ALDERSVENNLIG SAMFUNN: DEMENSVENNLIG SAMFUNN

Mona Hanssen, Nasjonalforeningen/Fauske demensforening

ALDERSVENNLIG SAMFUNN

Nasjonalforeningen
for folkehelsen

Fauske
demensforening

Nasjonalforeningen
for folkehelsen

PARTNERSKAPSAVTALE mellom Fauske kommune og Nasjonalforeningen for folkehelsen Fauske demensforening

Partnerskapsavtale vedrørende
kommunens tilbud for personer med
demens og deres pårørende

Reforhandlet i juni 2022

Fauske kommune og
Nasjonalforeningen for folkehelsen
Fauske Demensforening vil samarbeide
for et mer Demensvennlig samfunn.

Det er vårt mandat inn i dette arbeidet

Nasjonalforeningen
for folkehelsen

Nasjonalforeningen
for folkehelsen

Fauske
demensforening

NASJONALFORENINGEN FOR FOLKEHELSEN FAUSKE DEMENSFORENING

Nasjonalforeningen for folkehelsen er en frivillig organisasjon med helselag og demensforeninger over hele landet

Målet er:

- å fremme folkehelsen
- finansiere forskning på hjerte-kar og demenssykdommer
- være interesseorganisasjon for personer med demens og deres pårørende.

Fauske
demensforening

Utfordringer og behov

Demografi

Andelen eldre personer øker, spesielt eldre over 80 år

Fauske er en kommune med mange eldre i forhold til folketallet og mange personer med demens

Tall fra SSB/ demenskartet.no viser mange personer med demens i Fauske og det vil øke drastisk med en nesten fordobling på de neste 20 årene.

Dette vil påvirke og ha konsekvenser for flere områder i samfunnet og kreve løsninger.

ÅrD	2020	2025	2030	2040	2050
Ant.pers.med demens i Fauske	227	262	315	410	466

STATUS I FØLGE DEMENSKARTET.NO

Personer med demens 2020:

Norge 101 118 – 1,88% av befolkningen

Oslo 9 629 – 1,39% av befolkningen

Nordland 5 418 – 2,25% av befolkningen

Fauske 227 – 2,33% av befolkningen

Nasjonalforeningen ønsker å bidra til økt bevissthet og kunnskap rundt utfordringene til disse personene, slik at de kan bo trygt og godt hjemme lenge så lenge som mulig.

UTFORDRINGER

Mange bor alene med lite nettverk og har utfordringer i forhold til svekket korttidshukommelse som gjør det vanskelig å planlegge og organisere hverdagen sin.

Vansker med handling, betaling, reising, gjøre avtaler og huske avtaler, huske navn, vansker med å orientere seg, spesielt på fremmede steder og det blir vanskelig å opprettholde sitt sosiale nettverk.

Det er vi andre som må gå på besøk og sørge for fortsatt inkludering ved å minne på, hente, bringe og tilby praktisk hjelp dersom man kan.

Det er behov for å planlegge for egen alderdom i forhold til om en kan bo der en bor, eller kanskje skaffe seg en mer lettstelt bolig.

Personer med demens kan lettere holde oversikt i en mindre bolig og uten bekymringer rundt vedlikehold av eget hus, og personen vil kunne klare seg hjemme lenger.

- Aktivitet og fellesskap er ett av fem innsatsområder kvalitetsreformen *Leve hele livet*
- Ensomhet og utenforskap er en utfordring for personer med demens, og det er behov for sosiale møteplasser i sitt eget nærmiljø og å fortsatt bli inkludert i frivillige aktiviteter.
- Her kan venner og naboer kanskje tilby skyss til felles aktiviteter til personer som ikke lenger kan kjøre bil og som har mindre initiative til å delta slik de gjorde tidligere.
- Vi har mange lag og foreninger som har gode aktivitetstilbud til ulike grupper og det å være frivillig gir inkludering og fellesskap og kan bidra til livsglede og folkehelse.
- .

Nasjonalforeningen
for folkehelsen

Fauske
demensforening

OPPFØLGING AV DEMENSVENNLIG SAMFUNN I FAUSKE

- Kurs Demensvennlig samfunn for servicenæringen for å øke kunnskap rundt utfordringer som demenssykdom gir, og hvordan man kan gi best mulig service til personer med demens.
- Med økt kunnskap og ved å bli møtt med åpenhet, respekt og forståelse, vil personer med demens blir mer selvhjulpne, oppleve trygghet, frihet, verdighet og kan leve aktive, trygge og gode liv i eget hjem og nærmiljø lengst mulig.
- Et mer demensvennlig samfunn er avgjørende for mange og bra for alle og kanskje har dere forslag til hvordan vi kan gjøre nærmiljøet her mer demensvennlig.

SPØRSMÅL ALDERSVENNLIG SAMFUNN

- Hva er viktig for deg når det gjelder **bolig**? utfordringer og muligheter ved nåværende boligsituasjon
- Er **transporttilbudet** godt nok tilrettelagt i kommunen? Hvis ikke, hva mangler? Hvordan kan dette ordnes?
- Hva er utfordringer og muligheter knyttet til kommunens **uteområder og møteplasser**?
- Er det bredt nok tilbud av **aktiviteter** i dag? Hva savner du?
- Hva er det viktigste som skal til for at Fauske skal bli mer aldersvennlig?
- Hva kan du bidra med?

FOREBYGGING, FRIVILLIGHET, AKTIVITET OG FELLESSKAP

Carine R. Sollund, Frisklivssentralen

FOREBYGGING

- Kommune
- Frivillige organisasjoner
- Hver og en – og alle sammen
- Fysiske, psykiske og sosiale utfordringer
- Ensomhet – vær en venn
- Samfunnstruktur

FRIVILLIGHET

- Ikke obligatorisk arbeid
- Helt nødvendig!!
- God folkehelse å være frivillig
- Mange organisasjoner som gjør MYE bra

AKTIVITET

- MANGE tilbud i Fauske kommune som kan bidra til aktivitet,
- Fysisk aktivitet: SKS arena, SOT, apparatpark i Sulis, hjerteløypa i Valnesfjord, idrettslag og andre aktører
- Psykisk helse: treffpunkt med kaffe og prat, håndarbeid, treskjæring og sang

FELLESSKAP

- Fysisk fellesskap
- Sosialt fellesskap
- Frivillighet
- Helse
- Transport

FOREBYGGING, FRIVILLIGHET, AKTIVITET OG FELLESSKAP.

SPØRSMÅL Å JOBBE MED:

1. **Hva er viktig for deg** innenfor forebygging, aktivitet og fellesskap?
2. a) Hva kan kommunen gjøre, eller tilrettelegge, for at folk skal holde seg aktiv og forebygge uhelse?

b) Hva kan du/dere bidra med av frivillig arbeid? (spesifiser gjerne ift. hva ung, yrkesaktiv, senior kan bidra med – alle generasjoner må med)

c) Hva skal til for at du skal engasjere deg som frivillig?
3. Hva skal til for at **din hverdag blir mer aktiv** enn i dag?
  - a. Fysiske tilrettelegginger?
  - b. Arenaer?
4. **Hvordan** ser din aktive hverdag ut om 1 år?

ORDET FRITT – INNSPILL TIL PLANENS ØVRIGE OMRÅDER

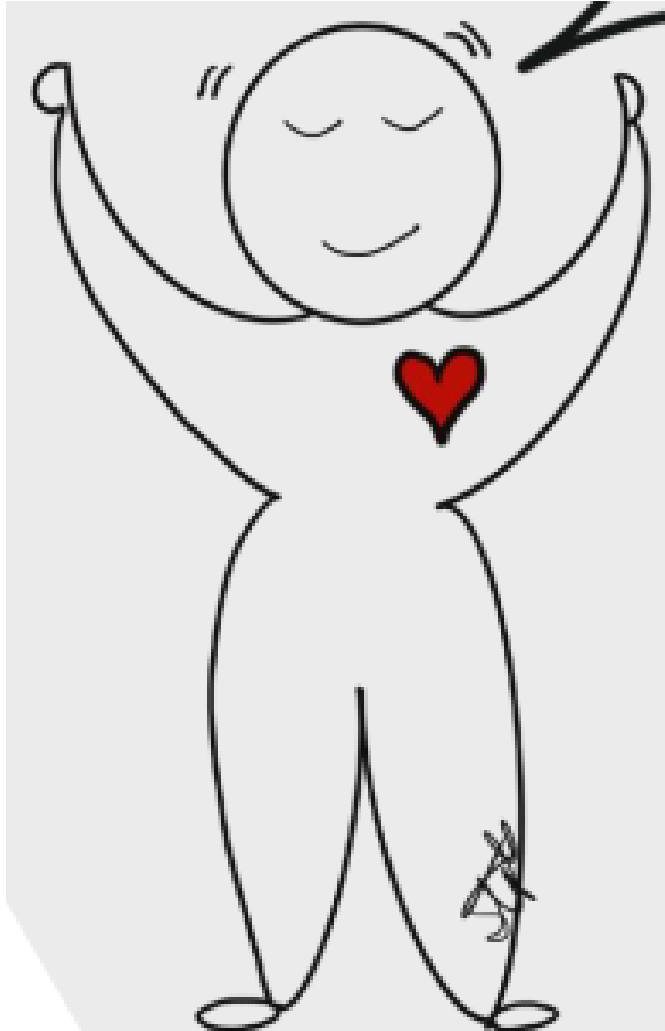

AVSLUTNING

GI SKRIFTLIG INNSPILL

- <https://www.fauske.kommune.no/>

Spørsmål?

Takk for
frammøte og
gode innspill!

TAKK FOR OSS

FAUSKE KOMMUNE

Folkehelsekommunen der alle trives